

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 14-12-20429-12 מדינת ישראל נ' פרויליך

בפני כבוד השופט דב פולוק

בעניין: מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים
המאשימה

נגד

אברהם ישראל פרויליך
ע"י ב"כ עוה"ד דרור שוסהיים
הנאשם

הכרעת דין

הנאשם זכאי.

נגד הנאשם הוגש כתב אישום הכולל 12 אישומים בעבירות על פקודת מס הכנסה ולחוק מע"מ.

הרקע העובדתי לכתב האישום מייחס לנאשם הפעלת עסק מסחרי בין השנים 2000-2010 בשם "יודאיקה ירושלים". הנאשם מואשם ש"במהלך הפעלת העסק הוא לא הוציא חשבוניות מס, לא דיווח על הכנסותיו מהעסק לרשות המיסים, שילם לעובדים במזומן ובלא להוציא עבורם תלושי משכורת וביצע עבירות מס נוספות."

"במעשיו האמורים לעיל, במזיד ומתוך כוונה להתחמק ממס, השתמש הנאשם במרמה ערמה או תחבולה לשם העלמת הכנסות בסכום אשר אינו ידוע במדויק למאשימה במהלך השנים 2000 – 2005 ולשם העלמת הכנסות בסכום אשר הינו לפחות \$ 3,318,024 דולר ארה"ב במהלך השנים 2006 – 2010. כמו כן הנאשם לא שילם מס עסקאות עבור עסקאות בהיקף האמור".

באישומים 1 – 6, צוין שהנאשם לא ניהל ספרים כדין ולא שילם מס הכנסה או מס ערך מוסף. על פי כתב האישום, הנאשם הגיש דו"ח לרשות המיסים לגבי הכנסותיו לכל אחת מהשנים מבלי לציין שהוא מפעיל את העסק או כי יש לו תקבולים ממנו. כן צוין שהנאשם לא ניהל פנקסי חשבונות בהתאם להוראות מס הכנסה ולא ניהל פנקסי חשבונות או רשומות אחרות שעליו היה לנהל מכוח חוק מס ערך מוסף.

על אישומים אלה כתב האישום מייחס לנאשם 6 עבירות של מרמה ערמה או תחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, 5 עבירות של השל השמטת הכנסה מדו"ח, עבירה על פי סעיף 220(1) לפקודה ומרמה או תחבולה, עבירה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ. בכתב אישום 6 לשנת 2005, על אף הזהות

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20429-12-14 מדינת ישראל נ' פרויליך

המוחלטת בעובדות לאישומים 1 – 5, גם מיוחס לנאשם, אולי מפאת טעות אנוש, עבירה של אי קיום דרישות לפי סעיף 216(5) לפקודה ועבירה של אי הוצאת חשבוניות מס, לפי סעיף 117(א)(13) לחוק מע"מ.

באישומים 7 – 11, המתייחסים ל-2006 – 2010, מואשם הנאשם בכל אחד מהאישומים באותן עבירות בהן מואשם הנאשם באישום 6. ההבדל בעובדות אישומים אלה בציון התקבולים בכל שנה. על פי אישום 7 היו לעסק תקבולים בסכום של \$ 619,015 דולר ארה"ב לכל הפחות, ב-2007 תקבולים של \$ 821,427 דולר ארה"ב לכל הפחות, ב-2008 תקבולים בסכום של \$ 906,202 דולר ארה"ב לכל הפחות, ב-2009 תקבולים בסכום \$ 679,174 דולר ארה"ב לכל הפחות וב-2010 \$ 292,206 דולר ארה"ב לכל הפחות.

אישום מס' 12, מייחס לנאשם שהוא לא רשם בהצהרת הון שהגיש ביום 31.12.2007 לרשות המיסים שהוא בעל העסק יודאיקה ירושלים וכן שני חשבונות בנק בחו"ל, עבירה לפי סעיפים 220(2) או 220(3) או 220(5) לפקודה.

ב"כ הנאשם בסיכומיו בעל פה טען שהחקירה נגד הנאשם נפתח על רקע "שיקולים פוליטיים". לא מצאתי ממש בטענה זו.

עם זאת, לאחר פתיחה חקירה, נדרש שניהול ההליכים נגד אדם חשוד בעבירות מס, יעשו ביעילות, ביושר, בהגינות ובתום לב, תוך שמירה על הצדק ועל זכויותיו של חשוד.

דא עקא, במקרה דנן, לאחר שמיעת הראיות, עולה שנעשו דברים על ידי גורמי המדינה שלדעתי יש בהם לעורר תמיהות ופגיעה ממשית בצדק.

התנהלות של המדינה במו"מ להסכם להסרת המחזלים

במו"מ בין רו"ח של הנאשם לבין מס הכנסה, הצדדים הגיעו להסדר על פיו הוצע שהנאשם ישלם סכום של 1.3 מיליון שקלים חדשים. נמסר לרו"ח שעל ההסכם לעבור לאישור הפרקליטות. הפרקליטות לא אישרה את ההסכם.

לאחר מו"מ נוסף, הצדדים הגיעו להסכם על פיו הנאשם ישלם סכום של 1.7 מיליון שקלים חדשים. שוב ההסכם הועבר לפרקליטות לאישור. שוב הפרקליטות נמנעה מלאשר את ההסכם.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 14-12-20429-12 מדינת ישראל נ' פרויליך

לבסוף הומצאה טיוטת הסכם לרו"ח הנאשם, באישור הפרקליטות, בסך 2.2 מיליון שקלים חדשים. עד כמה שהמדינה הכבידה עם הנאשם, די לציין שהנאשם נדרש לשלם 2.2 מיליון שקלים חדשים כשסך הכול ההכנסה החייבת לכל התקופה נקבעה ל- 3,268,571 ₪ (ראה נספח א' ל-ת/58).

טיוטת ההסכם הועבר לעיון רו"ח מטעם הנאשם. בסעיף 3 של טיוטת ההסכם נכתב "ההסכם הנ"ל הוא מתייחס רק למישור האזרחי ולא למישור הפלילי"

על פי המידע בפני בית המשפט באותה תקופה, הנאשם היה במצב נפשי ופיזי ירוד (ראה מסמכים רפואיים נ/30) ולכן שניים מבניו ייצגו את הנאשם.

הבנים היו מוכנים לשלם כל סכום לסייע לאביהם אך רצו שבכך יסיימו את כל ההליכים נגד הנאשם, כולל כמובן ובעיקר, את ההליכים הפליליים.

לכן, רו"ח מטעם הנאשם הודיע למדינה שהם אינם מוכנים לחתום על ההסכם בגלל סעיף 3, דהיינו, אינם מסכימים שההסכם יחול רק על מישור האזרחי ולא על מישור הפלילי.

בעקבות הודעת עמדת הנאשם בדבר סעיף 3, אכן ההסכם תוקן. סעיף 3 בטיטת ההסכם המתייחס שהסכם אינו תקף למישור הפלילי הושמט לחלוטין ובמקומו ובאופן סתמי נכתב "3. הסרת המחדל מותנת בתשלום המס במלואו".

שני בניו של הנאשם, משוכנעים שהסירו מאביהם החולה את הצורך לעבור הליך פלילי ארוך ומיגע, מכרו את דירותיהם ושלמו את הסכום הנקוב בהסכם בסך של 2.2 מיליון ₪.

אלה עד מהרה הוברר שמבחינת המדינה יש לקרוא את ההסכם הסופי כאילו כולל את סעיף 3 בטיטת ההסכם, דהיינו, ההסכם אינו חל במישור הפלילי, למרות שסעיף זה הושמט מהסכם לדרישת נציגי הנאשם.

אולם, אם סעיף 3 של הטיוטה עדיין שריר וקיים בהסכם, אין להבין השמטתו מההסכם הסופי. ההיגיון וההגינות דורש שהיו משאירים את סעיף 3 של הטיוטה בהסכם הסופי ללא שינוי.

התעוררה בליבי המסקנה הקשה שבמקרה דנן, השמטת סעיף 3 של הטיוטה מההסכם הסופי, היוותה מעשה הטעיה וחוסר תום לב של המדינה, כדי לגרום לחתימה על ההסכם ותשלום הסכום חרף ההתנגדות לסעיף 3 בטיטתה.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20429-12-14 מדינת ישראל נ' פרויליך

ודוק: המדינה לא רק שלא הכירו בפסול במעשיהם אלא אף טענו בפני שעל בית המשפט לסמוך את ידו בהסכם כראשית הודאה. אדרבא, אף האשימו את הצד השני שלא הבינו את "המשחק", את ההטעיה ואת חוסר התום לב. יש לדחות על הסף כל הטענות האלה.

כפי שציינתי, על המדינה להתנהג ביושר, בתום לב ובהגינות כלפי אזרחיה. אילו סברו שסעיף 3 בטיוטה ההסכם הוא חלק מההסכם הסופי, לא היה כל מקום להשמיטו מהנוסח הסופי. יש בהשמטת הסעיף, לכאורה בהסכמת הפרקליטות, לתת לצד השני להבין שהתנגדותם התקבלה וההליכים הפליליים יופסקו. התרשמות בית המשפט היא שהשינוי בנוסח נעשה על ידי המדינה כדי לגרום, תוך הטעיה וחוסר תום לב, לצד השני לשלם למדינה סכום של 2.2 מיליון שקלים חדשים. המדינה הייתה מודעת שהצד השני מתנגד לנוסח סעיף 3 בטיוטה. המדינה גם הייתה מודעת שהצד השני לא היה מוכן לשלם את הסכום אילולא הדבר מביא להפסקת ההליכים הפליליים.

התנהלות המדינה במקרה דנן מהווה פגיעה ממשית בצדק ודי בו כדי לזכות את הנאשם.

אי קיום שימוע לנאשם

בתאריך י"ט תמוז תשע"ג, 27.6.2013 נשלח לנאשם מכתב ידוע לפי סעיף 60 לחסד"פ (נ"מ) תשמ"ב 1982 (נ/26). במכתב רק צוין שהועבר תיק חקירה של רשות המיסים לעיון הפרקליטות, מבלי לפרט באיזו עבירות ספציפיות הרב פרויליך חשוד.

לעניין החקירה, אציין שביוולי 2011 נערך חיפוש בביתו של הנאשם. החוקרים אף הגיעו לצפת לנסות לתפוס את הנאשם לאלתר לחקירה ולא רצו שהוא יגיע בכוחות עצמו לחקירה ביום ראשון או שני. אולם לאחר מכן, הם המשיכו בעצלתיים עם החקירה עד לשנת 2013.

בתאריך 21.7.2013, דהיינו פחות מ-30 יום מיום שליחת המכתב ידוע, נשלח מכתב תגובה (נ/27) מטעמו של הנאשם. המכתב מסביר שהנוסח הכוללני אינו מאפשר להבין מהן העבירות בהן חשוד הרב פרויליך. בסעיף 4 למכתב נכתב "בנוסף נא לרשום לפניכם כי בכוונתנו לשקול לפנות אליכם, לאחר העיון בחומר, בבקשה לקיים שימוע בעל פה...". דהיינו, בהזדמנות הראשונה יש הודעה לפרקליטות בעניין הרצון לשקול שימוע לאחר עיון בחומר החקירה.

ניתן היה לצפות לתגובה למכתב מטעם הנאשם תוך זמן סביר. למרות זאת, רק ביום 21.9.14, כעבור 14 חודשים, נשלח תגובה קצרה (נ/31) בו כתוב שיש רשות לצלם את חומר החקירה ושעיקר החשדות מתייחסים להפעלת עסק סחר בחפצי יודאיקה בלא דיווח ובלא תשלום מיסים.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 14-12-20429 מדינת ישראל נ' פרויליך

הפרקליטות התמהמהה שנה וחודשיים כדי להגיב למכתב קצר מטעם הנאשם. הפרקליטות ידעו שמדובר בחומר חקירה רב. הפרקליטות גם ידעו שהנאשם מבקש לשקול לערוך שימוע לאחר עיון בחומר החקירה. ודוק, המכתב של הפרקליטות שנשלח בעיכוב של מעל שנה, נשלח לרב פרויליך ערב ראש השנה ותחילת החגים. למרות זאת, ובחוסר הגינות ובחוסר התחשבות, הפרקליטות רצה והגישה כתב אישום כעבור שלושה חודשים, מבלי לקיים שימוע עם הנאשם.

שוב התרשמתי שלא הייתה דאגה מספקת לזכויותיו של הנאשם. במקרה דנן סברה הפרקליטות שיש להן אין סוף זמן להגיב למכתב מטעם הנאשם. למרות זאת, הפרקליטות לא הייתה מוכנה לתת שהות של ממש כדי לאפשר לנאשם עיון בחומר החקירה ושהות סבירה כדי לשקול אם לבקש שימוע.

הסכומים הנקובים בכתב האישום לשנים 2006 - 2010

ציינתי לעיל את הסכומים הנקובים באישומים 7 – 11 בכתב האישום. יש בסכומים הנקובים ניפוח בלתי צודק ולא נכון. לכאורה, עסקינן בהחמרה בלתי הוגנת עם הנאשם.

הצדדים הגיעו להסדר בת/58 נספח א' על ההכנסה החייבת במס לגבי כל שנה. קביעה זו צריכה להיות נכונה גם כן לכתב האישום. בדיוק כפי שהגעתי למסקנה שגורמי המדינה פעלו שלא בהגינות כלפי הנאשם בעניין ההסכם להסרת מחדלים ובעניין השימוע, גם כאן יש בניפוח הסכומים חוסר הגינות כלפי הנאשם.

מעבר לאמור, מדובר בסכומים המתיימרים להתייחס ליודאיקה ירושלים את הסכום הכולל של המכירות. אולם, יודאיקה ירושלים פועלת בתיווך, שהפריט אינו בבעלותה. ההכנסה היא מן העמלות ואין נפקא מינה לסכום הכולל של כל המכירות.

יודאיקה ירושלים (גם ידועה כאגודת חובבי יודאיקה)

מבחינת עובדות כתב האישום, אין חולק שיודאיקה ירושלים (גם ידועה כאגודת חובבי יודאיקה), לא ערכה ספרים כדון, לא שילמה מס הכנסה או מס ערך מוסף כדון, לא דיווחה כדון על הכנסות ולא ניהלה פנקסי חשבונות.

על פי המידע בפני בית המשפט, בעיקר מעדותו של הנאשם, אימו של הנאשם, שרה ז"ל, הגיעה ארצה בשנות השלושים מאוסטרליה. על אף השנים הרבות שהיא חיה בארץ, היא התקשתה לדבר או לכתוב בעברית ודיברה בגרמנית. אחרי מות בעלה (אביו הנאשם) היא המשיכה להחזיק מפעל לבגדי נשים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20429-12-14 מדינת ישראל נ' פרויליך

בחיפה כ-10 שנים או אז הגיעה לירושלים. בביתה היו ספרי יודאיקה רבים והיא למדה עליהם, בין היתר, מאביו של בעלה. בירושלים פתחה חנות חלוקים לנשים.

ב-1986 הוקמה אגודת חובבי יודאיקה או יודאיקה ירושלים. לדברי ב"כ הנאשם השם מעיד על הכוונה להקים עמותה ולא עסק מסחרי. באותה שנה גם הוקם הכולל של הנאשם. לדברי הנאשם, על מנת לממן את הכולל ופרויקטים ראויים אחרים, אמו הגתה את הרעיון להביא אספני יודאיקה, עם הפריטים שלהם, למכירה פומבית המנוהלת על ידי יודאיקה ירושלים. יודאיקה ירושלים תגבה עמלה מהמוכר ומהקונה. פריטים שלא הצליחו למכור יוחזרו לידי הבעלים.

במסגרת המכירות הפומביות, הוכנו קטלוגים עם צילומים של הפריטים ותיאור מילולי של כל פריט ופריט למכירה. יש עדות בפני שהרבה מהעבודה בהכנת הקטלוגים נעשתה בהתנדבות.

מכירות הפומביות התקיימו 3 – 4 פעמים בשנה. בימים לפני המכירה ניתן היה לעיין ולבדוק את הפריטים במשרד יודאיקה ירושלים.

מכירות הפומביות בתחילת הדרך היו במלון הילטון בירושלים ואחר כך עברו למלון פלאזה בירושלים. באולם המלון בו התקיימו מכירות הפומביות, היו מספר רב של קווי טלפון לקבלת הצעות מקונים בחו"ל. ליד הטלפונים עבדו בנות מטעם יודאיקה ירושלים. הנאשם הוא היה הכרוז.

יודאיקה ירושלים גם תיווכו בין מוכרים וקונים יחידים תמורת עמלה. בעניין זה, העידו בפני על תיווך במכירה של כתב יד של חתם סופר.

יודאיקה ירושלים גם מכרה ספרים לספרית האוניברסיטה העברית/ הלאומית במישרין תמורת כסף.

טענת ההגנה של הנאשם שיודאיקה ירושלים הייתה של אמו שרה ז"ל והנאשם רק היה הזרועה הארוכה שלה

על פי העדויות והראיות בכתב שהוצגו בפני, הנאשם היה פעיל מאוד בעניינים הקשורים ליודאיקה ירושלים.

הוא בחר את העובדות במשרד ושילם להן. הוא היה נוכח מעת לעת במשרד כולל בתערוכות במשרד לפני המכירות הפומביות. הוא היה מעורב מעת לעת בעריכה של הקטלוגים לפני מכירות הפומביות, בהדפסתם ולהפצתם. הוא דאג להזמנת החדר בו נערכו מכירות הפומביות בבית מלון פלאזה וכן לחתימה על החוזים עם בית המלון ועל התשלום לבית המלון. התשלומים שולמו עם שיקים החתומים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20429-12-14 מדינת ישראל נ' פרויליך

על ידי הנאשם משוכים מחשבון בנק על שמו. במכירות הפומביות הוא שימש ככרוז ודאג לקבל לעבודה את העובדות שענו לטלפונים במכירות הפומביות ושילם להם מכיסו. הוא תיווך בין הצדדים במכירות ובקניות של פרטי יודאיקה. הוא גבה את העמלות בעקבות המכירות והפקידן בחשבון הבנק. הוא דאג להעביר כספים שקיבל מהקונים כנאמן לחשבונות הבנק של המוכרים. הוא התנהל מול הספרייה של האוניברסיטה העברית/ ספרייה הלאומית בעניין מכירות ספרים להן. הוא חתום על חוזה השכירות של המשרד (יצוין שבמהלך השנים המשרד עבר ממקום למקום שלוש פעמים).

חלק מעובדות המשרד של יודאיקה ירושלים, מהעובדות במכירות הפומביות, מהמוכרים, מהקונים באמצעות יודאיקה ירושלים, עובדי בית מלון פלאזה, עובדי דפוס, עובדי ספרייה האוניברסיטה העברית/הספרייה הלאומית, העידו שלא היה להם כל תקשורת עם שרה פרויליך ז"ל ושכל התנהלותם היה אך ורק מול הנאשם.

המאשימה גם ציינה ששרה פרויליך ז"ל, גם אליבא דגרסתו של הנאשם, לא דיברה עברית אלא גרמנית והתקשתה לקרוא או לכתוב עברית.

המאשימה גם הדגישה ששרה פרויליך ז"ל הייתה אישה מבוגרת מאוד, שלפחות מעת לעת הייתה זקוקה לבלוני חמצן. היא טופלה על ידי עובדת זרה סיעודית והשתמשה בכיסא גלגלים. הוצגו לבית המשפט מכתבי פנייה לביטוח לאומי בהם תואר מצבה הרפואי הקשה שלה.

למרות זאת, לטענת הנאשם, יודאיקה ירושלים הייתה מפעלה הבלעדית של אמו, שרה פרויליך ז"ל עד ליום מותה ב-2009. לדבריו, היא זאת שקבעה את הפעילות של יודאיקה ירושלים והנאשם רק עזר כזרועה הארוכה שלה. אי לכך, אין לייחס לו את החובה לדווח על ההכנסות של יודאיקה ירושלים או את חובה לשלם מיסים על פעילותה או את חובת הדיווח על פעילות יודאיקה ירושלים והוא אינו נושא באחריות פלילית בקשר לענייני יודאיקה ירושלים מול גורמי מס.

לאחר ששקלתי את הראיות בפניי, אין לי ספק ספקא שגברת שרה פרויליך, עד יום מותה, הייתה הקובעת בכל דבר ועניין הקשור ליודאיקה ירושלים.

לשרה פרויליך ז"ל, להבדיל מהנאשם, היה רקע בעסקים. גם שהיא לא דיברה עברית, עולה שהיא החזיקה את מפעל הבגדים של המשפחה בחיפה, מפעל בה עבדו 30 עובדים, למשך 10 שנים לאחר מות בעלה. בהגיעה לירושלים מיד פתחה עסק חדש. היא דאגה תמיד, בכל שלושה המקומות בהם היה משרד של יודאיקה ירושלים, להיות בצמוד למשרד.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 14-12-20429 מדינת ישראל נ' פרויליך

הוצגו בפני כרטיס ביקור של אגודת חובבי יודאיקה בעברית ובגרמנית (נ/8), ושקית של יודאיקה ירושלים באיכות טובה מאוד, לכאורה יקרה (נ/14). התרשמתי שמדובר בחפצים שסביר להניח שעוצבו והוזמנו על ידי גבי פרויליך ז"ל ולא על ידי הנאשם. מעדויות של עובדות, של מוכרים ושל קונים, עולה שבאי הסכמה לגבי מחיר פריט או בקשה להפחית עמלה, הנאשם פנה לקבלת אישור אמו או הפנה את האדם, אם הוא מדבר גרמנית, לשוחח עם אמו בנושא. למשל, ע"ת 31, יעקב קריבוס אמר "אני יודע שכל פעם שדיברנו על מחירים זאת אומרת אז הוא (הנאשם ד.פ.) אומר לי לשאול את האימא שלו" (ע' 243 לפרוטוקול שורות 19 – 20), למשל ע"ת נתנאל מנצור "דיברתי עם מר פרויליך וביקשתי ממנו שאני רוצה להחזיר את הפריט. ואז הוא אמר לי אוקי, אני אשאל את אימא שלי" (ע' 292 שורות 4 – 5). ע"ת בצלאל קרננסקי "(האימא ד.פ.) הייתה מאחורי בית המכירות בוודאי (ע' 304 שורות 17 – 18) או ע"ת ברוך פלאח "אני זוכר שדיברנו שהאימא בעלת הנכסים... הוא (הנאשם ד.פ.) הציג את האימא תמיד כמי שעל פיה יישק דבר" (ע' 321 לפרוטוקול שורות 21 – 22)

לדעתי, אין אינדיקציה טובה יותר שגבי פרויליך ז"ל הייתה הבעלים והנאשם רק העוזר שלה, מזה ששרה פרויליך ז"ל הייתה המכריעה בענייני מחיר ועמלה. בעניין שרה פרויליך ז"ל כדמות הקובעת ביודאיקה ירושלים, אמרה המתנדבת דינה הריס בהודעתה "אימא שלו הייתה מאוד קשורה לעניינים והדברים עברו דרכה" (נ/32 ע' 2 שורות 11 – 12). הוצג כראיה תצלום של שרה פרויליך ז"ל בתערוכה מכירות (נ/9), לכאורה מזמן התערוכות הראשונות אז במלון הילטון. הדבר מעיד על הקשר של שרה פרויליך ז"ל ליודאיקה ירושלים מתחילת הדרך ומתיישב עם הטענה שהיא הגתה והקימה את יודאיקה ירושלים. אציין שהנאשם עשה עלי רושם אמין. למשל, בעניין חתימתו על חוזים, נשאל אם הוא חתם על חוזים קודמים ישנים או אם אמו חתמה. על אף שהבין שאין בידי המאשימה החוזים הקודמים ועל אף שהיה לטובתו להעיד שאמו חתמה, אמר שיכול להיות שהוא חתם (ע' 457 לפרוטוקול). בהקשר למהימנותו של הנאשם, גם התרשמתי שהנאשם מאוד מעריץ וגאה באמו. שמעתי כיצד הוא דיבר בגאווה על אומץ הלב שלה בסיפור על הבחורים היהודים והגסטפו. התרשמתי שהוא לא היה מפחית מזיכרונה בתיאורים שקריים עליה.

הואיל וכן, לאחר שהגעתי למסקנה שהנאשם היה רק העוזר של שרה פרויליך ז"ל, את הזרועה הארוכה שלה ושרה פרויליך הייתה הבעלים והקובעת ביודאיקה ירושלים, עולה שחובת הדיווח לא היה על הנאשם, אלא על שרה פרויליך וגם מסיבה זו יש לזכותו מהעבירות המיוחסות לו בתקופת חייה.

גם יש לזכות את הנאשם מאישום מספר 12. הנאשם לא כלל את יודאיקה ירושלים בהצהרת ההון אך לאור המסקנה אליה הגעתי, הוא אינו הבעלים של יודאיקה ירושלים בתקופה הרלוונטית. לעניין שני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 14-12-20429-12 מדינת ישראל נ' פרויליך

חשבונות הבנקים בחו"ל, הנאשם טען שמדובר בחשבונות עם סכום צנועה של \$ 3,000 של ארה"ב בכל אחד של החשבונות. לא הובאו ראיות לסתור ויש באי הכללת החשבונות, חשבונות שנפתחו על ידי אחרים שבהם יש לו זכות חתימה, זוטי דברים.

טענת ההגנה שיודאיקה ירושלים הייתה עמותה

ב"כ הנאשם טען להגנת הנאשם:

1. יודאיקה ירושלים היא עמותה שכל הכנסותיה הוקדשו למטרות העמותה ואין מדובר בהכנסה אישית של הנאשם. בנסיבות אלה, הואיל ומדובר בעמותה, הכנסותיה אינה חייבת במס ולנאשם אין הכנסה אישית מפעולת יודאיקה ירושלים.
 2. המקום השתמש בשירותיו של רו"ח משה ביבלה ז"ל אשר קיבל את כל החומר וטיפל בדיווחים לגורמי מס ולהוצאות האישורים הדרושים. כל פנייה מגורם מס הכנסה הועבר לרו"ח ביבלה ז"ל לטיפולו ואף פעם לא חזרו אליהם בטענות של ניהול לא תקין. כן היו ביקורות של מס הכנסה ולא נאמר לנאשם או אימו שדבר לא תקין. בנסיבות אלה הוא היה רשאי להבין שהוא פועל כדין.
- הוצגו בפניי אישורים שונים על הגשת בקשה לרשום את אגודת חובבי יודאיקה כעמותה (18/נ – 20/נ). אישורים שאגודת חובבי יודאיקה רשומה כמלכ"ר (15/נ, 21/נ). אישור שחשבון הבנק בבנק אמריקאי-ישראל נפתח בהתאם לתקנון האגודה (17/נ) וכן הפניות של מס הכנסה לחובבי יודאיקה לתשלום מקדמות (23/נ) והודעות על ביטול מקדמות (3/נ – 4/נ).
- הטיפול בניהול יודאיקה ירושלים או אגודת חובבי ירושלים נמסר לידי רו"ח משה ביבלה ז"ל. על פי דברי הנאשם, רו"ח ביבלה ז"ל היה מגיע אליהם, בודק מסמכים ויושב לשוחח עם אמו ז"ל. אין לי ספק שיש בחומר שהצטבר אצל רו"ח ביבלה ז"ל בעניין יודאיקה ירושלים, חומר רב וחומר חיוני להגנת הנאשם.
- ביום 18.11.11, החוקר חיים נמדר הגיע למשרדו של רו"ח ביבלה וגילה שהמשרד סגור. מבירור עם משפחתו של רואה החשבון, עלה שרו"ח ביבלה חלה באלצהיימר והמשרד נסגר. אחד מבניו הסכים לפתוח את המשרד ומסר לחוקר מעטפה אחת של ניירות עבודה (מזכר החוקר ת/53). החוקר לא ערך חיפוש במשרד על מנת לוודא שהוא קיבל את כל החומר ושוב התרשמתי שלא דאגו לאינטרסים של הנאשם.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20429-12-14 מדינת ישראל נ' פרויליך

להבנת, מסיבות הקשורות עם הטיפול של רואה החשבון, עולה בדיעבד שבסופו של דבר גורמי מס לא הכירו ביודאיקה ירושלים כעמותה או שהפסיקו את ההכרה כעמותה.

לצורך השלמת התמונה, דווקא לאור זיכוי הנאשם, חשוב לציין שהתרשמתי שלא הייתה כוונה מיוחדת להתחמק מתשלום מס. מקובל עלי, שהנאשם ואמו פעלו בהתאם להוראות שקיבלו מרואה החשבון. כל הודעה ממס הכנסה שקיבלו הועבר לטיפול רו"ח ביבלה ז"ל, טופל על ידו ולא חזרו אליהם. התקיימו ביקורות של מס הכנסה במשרד מבלי שנמסר להם שהם פועלים שלא כחוק.

הפעילות של יודאיקה ירושלים הייתה גלויה, המשרד היה פתוח לציבור, היו פרסומות, קטלוגים ומכירות פומביות בבית מלון.

כל הפעולות נרשמו במדויק וניתנה קבלה לצדדים עם פירוט מדויק (ראה למשל ת/70). בחיפוש במשרד יודאיקה ירושלים נמצא כל החומר שמור ומאורגן וגלוי לעין.

המאשימה ניסתה לומר שהנאשם ניסה לרמות גורמי מס על ידי כך שקיבל קבלה על שם מוסדות באבוב. אולם בדיעבד עולה שהמוסד מימן את ההדפסה.

הנאשם היה רשאי לקבל תשלומים של מאות אלפי שקלים כל שנה על חשבון משלם המיסים לתמיכה באברכים בכולל שלו, אך וויתר על התשלומים.

כל הסכומים שהתקבלו הוכנסו לחשבון מסוים בבנק הפועלים. כל הסכומים שימשו למימון האברכים בכולל ולמטרות פילנטרופיות כמו ילדי קווקז. אמו של הנאשם הפקידה סכומים מהקצבאות שלה בחשבון והנאשם כשהיה צורך אף ביקש הלוואה מהבנק כדי לממן הפעולות הפילנטרופיות. בבדיקה של גורמי מס הכנסה עולה שהנאשם לא רכש דברים לעצמו, מכונית או נדל"ן, נסיעה לחו"ל או כל דבר אישי אחר מהכסף בחשבון.

התרשמתי היא שאין מדובר באדם שניסה להתחמק ממס או להסתיר תקבולים, אלא מישהו שהאמין בתום לב, כנראה בין היתר בגלל דברים שנאמרו לו על ידי הרואה החשבון, שהוא פועל כראוי הואיל ולא מדובר בהכנסה לשימוש אישי אלא למטרות פילנטרופיות.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20429-12-14 מדינת ישראל נ' פרויליך

לאור כל האמור וכפי שציינתי לעיל, הנני מזכה את הנאשם מכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ט"ו אייר תשפ"א, 27 אפריל 2021, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד כריסטיאן דיק, הנאשם וב"כ עו"ד דרור שוסהיים.

דב פולוק
דב פולוק, שופט